

Bibliothèque numérique

medic@

Messence, Jean-Jacques - candidat /
Guettard, Jean-Stéphane - président. -
An Variolis malè erumpentibus Venae
Sectio ?

1747.

*Paris : Typis Quillau,
Universitatis & Facultatis
Medicinae Typographi
Cote : ms 2331 n°47*



DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA.

QUODLIBETARIIS DISPUTATIONIBUS,
*manè discutienda in Scholis Medicorum, die Veneris vigesima-secundâ
mensis Decembris, anno Domini M. DCC. XLVII.*

M. JOANNE-STEPHANO GUETTARD, Regiæ Scientiarum
Academiæ Socio, Censore Regio, & S. Principis Aurelianen-
sium Ducis Botanico, Doctore Medico, Præside.

An Variolis malè erumpentibus Venæ Sectio?

I.



OLIDORUM cum fluidis æquilibrium, perfecta sani-
tas. Hujus alteratio, morbus. Sanitatem fermentationis opus
ne putaveris? Veterum nunc deridentur facultates: hinc præ-
judicatæ opiniones procul à medicinâ. Variolas cognoscere tibi
animus est? Naturam consule, docilem non fallit sui scrutato-
rem. Variolæ fuerint veteribus cognitæ, scrupulosus ne ni-
mium allabores. Omnis ævi sunt affectus, certis regionibus alii familiares;



alii insolentes. Variolarum species quæris? Infinitas propè numerosa. Ratione temporis, regulares & irregulares, loci, sporadicæ & epidemicæ, moris, benignæ & malignæ, pustularum, distinctæ & confluentes: essentia morbi in omnibus apud te sit eadem. Symptomata in distinctis mitiora, in confluentibus graviora interim judices. De accidentibus interrogas? Lumborum dolor febris adjungitur, corpus inquietum, & æstuosum humore diffluit, dolent fauces & pectus, respiratio hæret in medio, tussis minax pulmonem convellit, stomachus nauseabundus aqueo-biliofa egerit, corruscant oculi, scintillat flammeo colore saturata cutis, mentis aberrationes & terriculamenta ægrotantem urgent, naturam variolarum eruptionem meditari audacter pronuntia. Maculæ primum læves & rubræ è rotundâ basi in acumen molliter acclives desinunt; flavæ prius, demum aridæ resolvuntur, & contabescunt, naturam victricem clames. Secus secretionem natura parans, gemit sub pondere morbi, vivifici liquoris nimiam dissolutionem, aut coagulationem suspiceris. Tunc quo te veritas consule, illudque medicamenti genus eligas, quod fatifcenti naturæ opituletur.

I I.

CHYLUS & sanguis nec acido, nec acri sapore graves, corpus humanum sanitate beant. Hinc dulce & amicum solidorum in fluida imperium. Quæ dum fœdere junguntur stabili, machinæ fabricam servant incolumem. Sanguis alterutro sale saturatus, solidarum partium vim eludendo, secum morborum originem invehit. Undè causa variolarum proxima. Remotam si quæris, ad res non naturales attende; ab ipsis fluidorum perversa indoles. Sic in variolis particulis fœtus hæterogeneis qui peccat aer, purus salubrisque suâ recreat nos præsentia. Ab illius mutatâ constitutione morbi epidemici. A variâ cum nostris corporibus proportionem, morbi peculiare. Quid ergo mireris? Si variolis infantes frequentius, ætate maturos minus, senes ferè nulquam obnoxios videas. Ultrâ mittas quærere. Icarus pennis non homini datis aëra petiit, in mare præceps labitur. A diverso igitur aeris cum nostris corporibus respectu, morborum varietatem tuto repetas. Hinc in affectibus Medicus sæpè luditur. Alios proficuâ medendi methodo curatos videt, alios eadem, funere mersos stupet. Rerum non naturalium in corpus humanum tanta potestas! Exemplum habes præ manibus grave. In variolis eodem tempore grassantibus sanguis suis interdum faciliè purgatur sordibus, ab imminutis accidentibus recreatæ functiones lætam prænuntiant victoriam, abscessus sua non ægrè decurrunt tempora. Interdum nulla fermenti morbifici separatio, particulæ malignæ indolis, nunc segniter erumpentes, nunc variis ludentes figuris, lethalia secum important symptomata. In his auxiliares naturæ manus præbere cupis? Humoris inquinati secretionem leniter promove.

I I I.

FUNCTIONUM corporis humani præcipua, secretio. Hæc fluida quod valendo corpori ineptum est, secernunt? Sic sanitas viget integra, sic morbus expellitur. Secretionis amica, humorum fluiditas. Hinc nimia coagulatio, aut dissolutio, aliena prorsus. Utramque noscis? Noscis & principes morborum causas. In coagulatione acido sale, viscidove densatur sanguis, lento incedit passu, sulphurum crassiorum implexu tardigradus fertur. In dissolutione, principia sanguinis sui juris facta, turbas movent in liquoribus. Inde diversæ va-

3
riolarum eruptiones. Naturam interim in expellendis hujusce morbi causis intentam vide, suas evocat undiquè vires, augetur solidorum tritus; donec materies morbifica suos conatus exerit. Quis victor? Nunc morbus; nunc natura. Sanguis hæterogeneis fœtus partibus extricatur, impressaque labes abundè propellitur foras, victrix natura, & sponte erumpunt variolæ, (Interdum tamen non nisi sævâ mercede morbus solvitur, dum corrupto oculo, articulo-ve distorto ægrum dimittit.) Nunc sanguis concatenatus in glandulis sub cute confitis insigniùs effervescit, pustulas adumbrat non erumpentes, tensior aut debilior solidorum tonus fluidis non imperat, nulla apparent coctionis signa, augentur dira morbi symptomata, opprimitur onere vivificus liquor; victor tunc morbus, & malè erumpunt variolæ. Quid hic agat Medicus, quo se vertat tanti judex certaminis. Quæcunque sint variolarum malè erumpentium causæ, præsidium sit tutissimum venæ sectio.

I V.

VENÆ sectionem infamari in morbis non novum, maximè in variolis. Hanc immeritam aggredi, cum insanâ plebe garrire est. Nullus ferè affectus cui semel pluries-ve non competat. Rationem quæris? In morbo solida vel liquida laborant. His fluendi libertatem, illis oscillandi potentiam impertitur. Indè ipsius necessitas, (omnia enim in humano corpore ad æquilibrii leges ita putes dirigi, ut fluidorum copia solidorum vi agitandæ respondeat.) Variolæ malè erumpunt. Quid possit illa, interrogas? Hujus ope frangitur humorum impetus, distenta ultrà tonum vasa remittunt se paulatim, robustior fit arteriarum contractio, ac proindè facilior circuitus. Hinc si quid in sanguine spissius, dissolvitur, quilibet itionis obices superantur, minoribus in vasis qui languet humor, præterlabenti datur diluendus, promoveturque materiæ hæterogeneæ separatio. At? Illa corporis imminuit vires, naturam avertit ab eruptione pustularum. Ad populum hæc, plebis est hominem eo judicare valentior, quo ponderosum magis; Medici legibus adhærere mechanicis, rationem consulere, & experientiam. Hoc tibi sit venæ sectionis fundamentum in variolis malè erumpentibus. Febris urget assidua, & non facilè domabilis. Undè symptomata ægrotantem premunt gravissima. Confugeris ne ad præsidia Chymicorum? In vasculis quidem suis sic norunt sales salibus, liquores liquoribus committere, ut quem quærunt, nullo interea periculo, habeant exitum. In corpore humano non impunè peccatur, nec eadem quæ extrà contingunt, securè expectaveris. Celebretur Phlebotomia, cardiacam hanc, diureticam, sudores promoventem experieris. Uno verbo medicamentorum præstabit illa facultates, non incommoda; sicque uniùs ope præsidii, omnem adimplebis paginam.

V.

PRÆSIDIA frequentius usurpata in variolis, cardiaca. Hæc ægrotantium suffragio invaluere, illorum imminuere famam, piaculum. Sit igitur suus, nec parvus honos cardiacis. Habent illa locum. Lentescenti nimium naturæ quid enim stimulos vetat addere. Cedant interim venæ sectioni. Pustularum eruptionem tuto promovere cupis, & symptomatum imminuere sævitiam? Fibris tonus pristinus, & naturalis reddatur; spiritibus, sanguini, lymphæ, aliisque humoribus restituatur justa temperies, & motus æqualitas. Hæc conciliare, quid venæ sectione parabilius. Imminuit inquinati sanguinis copiam, vasis ad oscillandum facilitatem parat, majorem coerces

4
 liquidorum impetum, hærentes succos à suis deturbat sedibus, amandatque foras. Undè tanta secum afferat commoda venæ sectio, sciscitaris? Attendas ad æquilibrium. Stat illud! Viget functionum integritas. Pervertitur! Ingruit morborum cohors. Hinc innumera venæ sectionis facultates. In anginâ, phrenitide, peripneumoniâ, quanto cum ægrotantium solatio in usum quotidie revocatur, Ab illâ quid abhorres! in variolis malè erumpentibus acidus vescidusve humor sanguinem ex parte cogit, naturalem ipsius motum interturbat, venæ sectionis ope agunt solida in acidorum aculeos repetitis ictibus, infringuntur illa, fit liberior sanguinis circuitus, facilior & mechanica separatio. Sanguis furit in vasis, salia sulphuraque debitò jam non irretiuntur vinculo, ruunt quâ datâ viâ, variolæ malignæ indolis suas ubique exerunt vires; his tuto mederi cupis? Confugas ad phlebotomiam; hæc liquidorum commercia aperies; sanguini, secretionibus, transpirationi impedimentæ pristina afferetur libertas, undè ad corporis pomœria facilius humor morbificus propellitur.

Ergò Variolis malè erumpentibus Venæ Sectio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

<i>M. Urbanus de Vandenneffe.</i>	<i>M. Benjamin-Ludovicus Lucas de Laurembert.</i>	<i>M. Antonius Ferrein; Professor Regius & Regia Scientiarum Academia Socius.</i>
<i>M. Theodorus Baron.</i>	<i>M. Leander Peaget, Consiliarius Medicus Regis ordinarius in ejus Castellato.</i>	<i>M. Bartholomæus Murry.</i>
<i>M. Andreas Cantwel; Regiæ Societatis Londinensis Socius.</i>	<i>M. Ludovicus-Alexander Vicillard.</i>	<i>M. Joannes Herment; Medicus Regis ordinarius; & Antiquior Scholarum Magister.</i>

Proponebat Parisiis JOANNES-JACOBUS MESSENCE;
 Andegavenfis, Doctor Medicus Remensis, necnon Saluberrimæ Facultatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus A. R. S. H. 1747, à sextâ ad meridiem.

Typis QUILLAU, Universitatis & Facultatis Medicinæ Typographi, 1747.